

TAMPERE

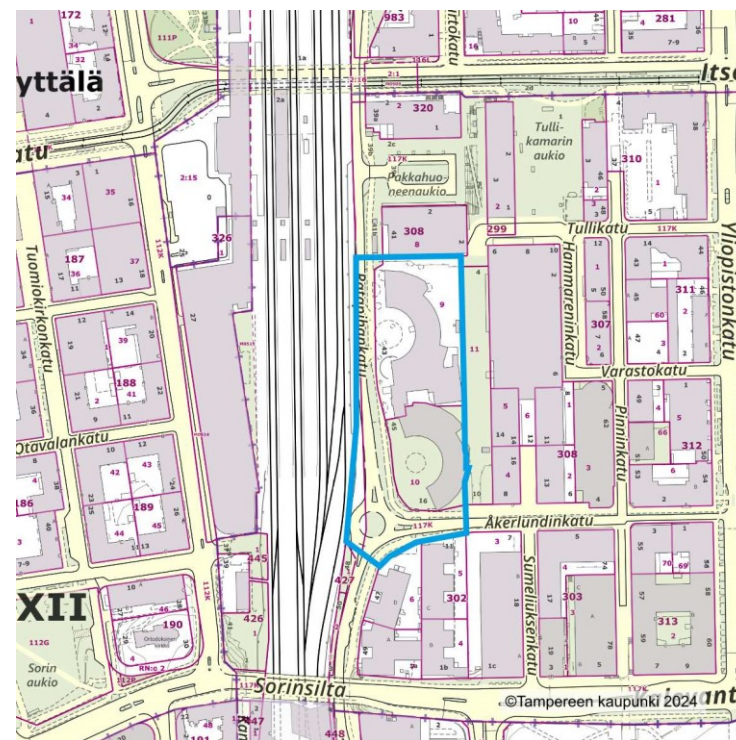
24.3.2025

Ratapihankatu 43, 45 ja katualueita, asemakaava nro 9020

Diaarinumero: TRE: 2020/10.02.01/2024

PALAUTE- JA VASTINERAPORTTI

Kaavan aloitusvaiheessa osallistumis- ja arviointisuunnitelman nähtävilläoloaikana 5.12.2024 – 9.1.2025 saadut kommentit ja mielipiteet (yhteensä 11 kpl)

Oskari-karttaote kohteesta 2025

TIIVISTELMÄ PALAUTTEESTA	VASTINE	TOIMENPITEET
Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus <u>Kulttuuriympäristö, maisema, kaupunkikuva</u> Hanke sisältyy valtakunnallisesti arvokkaaseen rakennettuun kulttuuriympäristöön (RKY) Tampereen rautatieasema ja veturitallit ja rajautuu maakunnallisesti merkittävään rakennettuun kulttuuriympäristöön Tullin alue ja Sorsapuisto. Asia sisältyy alueidenkäyttölain 18 § mukaiseen ELY-keskuksen valvontatehtävään. Kulttuuriympäristön näkökulmasta ELY-keskus pyytää kiinnittämään huomiota seuraaviin näkökulmiin: • Toinen torni voi olla hyvällä suunnittelulla sovitettavissa veturitalleihin. Suunnittelun edetessä ELY-keskus pyytää tutkimaan arkkitehtonisia lähestymistapoja mm. alimpien ja ylimpien kerrosten sekä julkisivuratkaisujen osalta. Tällä hetkellä kokonaisuus muodostuu tiilipintaisista veturitalleista ja tummasta veistoksellisesta tornirakennuksesta. • Rautatieasema, veturitallit ja niiden välinen ratapiha muodostavat valtakunnallisesti arvokkaan kokonaisuuden. ELY-keskus näkee oleellisena, että arvokas kokonaisuus säilyy tunnistettavissa ja hahmotettavissa. Veturitallin kaarevan osan osittainen peittyminen heikentänee arvojen säilymistä jonkin verran, mihin tulee kiinnittää kaavavaihtoehtojen vaikutusten arvioinnissa ja suunnittelussa. • Hanke sijoittuu yleiskaavassa osoitetulle korkean rakentamisen vyöhykkeelle. ELY-keskus näkee oleellisena, että kokonaisuudesta muodostuu eheä. Vaikutuksia on tarpeen tarkastella yhdessä laajemman vireillä olevan kaavan 8640 ja muiden suunnitteilla olevien tornirakennusten kanssa. Uudisrakennuksen sijoittumiseen mahdollisten katunäkymien päätteisiin ja arvokkaisiin rakennettuihin kulttuuriympäristöihin tulee tarkastella havainnekuvin. <u>Liikenne ja liikkuminen</u> Valtakunnallisissa alueidenkäytön tavoitteissa (VAT) koskien tehokasta liikkumisjärjestelmää on asetettu seuraava tavoite:	<i>Kaavan selvitysaineistoa on laadittu ja täydennetty kaavan valmistelun aikana, mm. liikenneselvitys ja korkean rakentamisen hankearviointi, ja kaavaratkaisuvaihtoehtoja on myös näiden pohjalta kehitetty.</i>	<i>Kaavan valmisteluvaiheessa on huomioitu saadut palautteet ja tutkittu aloitusvaiheen vaihtoehtojen pohjalta kaksi eri kaavaluonnosvaihtoehtoa A ja B tornirakennuksen sijoittumiselle. Vaihtoehto A sijoittuu lähemmäksi konttorirakennusta ja näin säilyttää kääntöpöydän ulkotilassa. Vaihtoehto B sijoittuu keskeisesti eteläiseen veturitalliin nähden ja kääntöpöytä jää tällöin uudisrakennuksen sisätiloihin. Suunnittelualueen arvot ja rakennusten arvot on tunnistettu ja niitä ohjaavia määräyksiä on kirjattu kaavaan. Olevat suojelut rakennukset edellyttävät järeitä korjaustoimenpiteitä, jotka on myös huomioitu kaavamääräyksiin.</i> <i>Kaavaselostuksessa on esitetty vaikutusten arviointia, jossa kuvataan kaavan vaikutuksia Rautatieaseman, veturitallien ja niiden välisen ratapihan muodostamaan valtakunnallisesti arvokkaaseen kokonaisuuteen ja Tullin alueen maakunnallisesti arvokkaaseen kulttuuriympäristöön sekä kaupunkikuvaan laajemmin. Kaavan aineistossa on myös kaupunkikuvatarkastelu ja kaavakartalle on kirjattu määräyksiä uudisrakennuksen sopeuttamisesta ympäröiviin rakennuksiin ja korttelikokonaisuuteen huomioiden korkean rakentamisen jalustan sovittaminen mittakaavallisesti arvokkaisiin rakennuksiin ja ylimpien kerrosten erottuminen muusta julkisivusta. Lisäksi uudisrakennuksen suunnittelussa tulee kiinnittää erityistä huomiota rakennuksen sijaintiin historiallisesti ja kaupunkikuvallisesti merkittävässä ympäristössä.</i>

TIIVISTELMÄ PALAUTTEESTA	VASTINE	TOIMENPITEET
Edistetään valtakunnallisen liikennejärjestelmän toimivuutta ja taloudellisuutta kehittämällä ensisijaisesti olemassa olevia liikenneyhteyksiä ja verkostoja sekä varmistamalla edellytykset eri liikennemuotojen ja palvelujen yhteiskäyttöön perustuville matka- ja kuljetusketjuille sekä tavara- ja henkilöliikenteen solmukohtien toimivuudelle. Rautatieasema ja henkilöratapiha ympäristöineen on eräs keskeisistä valtakunnallisista, maakunnallisista ja paikallisista liikenteen solmukohtista. Eri liikkumistavat tulee huomioida ja tavoitella toimivia kokonaisuuksia. Suunnittelua on tarpeen tehdä huomioiden ympäröivät asema-kaavamuutokset. ELY-keskus pyytää kiinnittämään kaavamuutosalueen liikkumisen sujuvuuteen ja turvallisuuteen erityistä huomiota. <u>Riskienhallinta</u> ELY-keskus pyytää kiinnittämään erityistä huomiota mahdollisiin turvallisuusriskeihin. Oleellisia viranomaisia rata-alueen turvallisuuskysymyksissä ovat Väylävirasto ja Traficom. <u>Yleistä</u> ELY-keskus suosittelee etenemään kaavoituksessa vaihtoehtojen vertailun kautta. Kaavasta on tarpeen järjestää viranomaisaloitusneuvottelu. ELY-keskuksen liikennevastuualue: Ratapihankadun ja sen ympäristön alueidenkäytössä niin rakentamisen kuin käytönkin aikana tulee huomioida kadun riittävä sujuvuus Rantatunneliin mahdollisesti ulottuvien liikennevaikutusten vuoksi.		<i>Asemakaavaluonnokset toimitetaan Elyyn lausuntoa varten.</i> <i>Kaavaluonnosten nähtävilläoloaikaina pidetään viranomaisneuvottelu.</i>

TIIVISTELMÄ PALAUTTEESTA	VASTINE	TOIMENPITEET
Viheralueet ja hulevedet Hulevesiselvitys- ja suunnitelma on laadittava.	<i>Kaavan selvitysaineistoa on laadittu ja täydennetty kaavan valmistelun aikana, Hulevesiselvitys ja hallinnan suunnitelma on laadittu, kaavan liitteenä.</i>	<i>Kaavan yleismääräyksellä on osoitettu hulevesien hallintaan liittyvät määräykset toteutuksen ja rakentamisen aikaisen hallinnan osalta ja hankkeessa tulee viivytettävä hulevesiä.</i>
Pirkanmaan maakuntamuseo, 27.4.2023 Pirkanmaan maakuntamuseo katsoo, että veturitallin ja torniosan kunnostaminen ja käyttöönotto on erittäin myönteinen tavoite, joka voi parhaassa tapauksessa edesauttaa niiden säilymistä. Suunnittelualue sijoittuu Tampereen rautatieaseman ja veturitallien valtakunnallisesti merkittävän rakennetun kulttuuriympäristön alueelle. Asema-alueen kulttuurihistoriallisesti ja arkkitehtonisesti merkittävimpiä rakennuksia ovat funktionalistinen asemarakennuksen (1936) lisäksi radan itäpuolella sijaitsevat kaksi veturitallia sekä niiden välinen huoltorakennus (1874–1934). Asema ja veturitallit muodostavat vaikuttavan vastaparin ratapihan molemmin puolin. Suunnittelualue rajautuu maakunnallisesti arvokkaaseen Tullin alueen ja Sorsapuiston rakennettuun kulttuuriympäristöön. Punatiilinen asema- ja veturitallirakennusten sarja liittyy historiallisesti ja kaupunkikuvallisesti itäpuolella olevaan Tullinaukion rakennuskantaan ja sillä on suuri kaupunkikuvallinen merkitys (RKY 2009 / Museovirasto ja Pirkanmaan maakunnallisesti arvokkaat rakennetut kulttuuriympäristöt 2016 / Pirkanmaan liitto). Vuonna 1896 rakennettu ja vuosina 1901 ja 1934 laajennettu eteläinen veturitalli on suojeltu voimassa olevalla asemakaavalla merkinnällä sr-2, tallin piha-alueelle on osoitettu merkintä s-piha1 ja veturien kääntöpöytä on suojeltu merkinnällä sr/r. Tieto kääntöpöydän suojelumerkinästä puuttuu OAS:sta, jota tulee tältä osin täydentää. Valtakunnallisten arvojen säilymistä turvaavan rakentamistapaohjeen laatiminen olisi tarpeen myös laadittavaan uuteen asemakaavaan liittyen. Tampereen rautatieasema ja veturitallit sisältyvät nk. Rautatiesopimukseen vuodelta 1998. Sopimuksen tavoitteena on varmistaa tärkeimpien	<i>Kaavan selvitysaineistoa on laadittu ja täydennetty kaavan valmistelun aikana ja kaavaratkaisua on kehitetty.</i> <i>Kaavan valmistelun ja suunnittelun yhteydessä on tutkittu kahta kaavaluonnosvaihtoehtoa. Kaavaan on laadittu kaupunkikuvallinen tarkastelu.</i> <i>Kaavaan pyritään laatimaan kaikki oleelliset määräykset kulttuuriympäristön arvojen huomioimiseksi ja suojeltujen rakennusten, rakenteiden sekä piha-alueen huomioimiseksi. Rakennustapaohjetta ei laadita erikseen.</i> <i>Rautatiesopimus kirjataan kaavaan.</i>	<i>Kaavaluonnosvaihtoehtoja A ja B on valmisteltu. Aloitusvaiheen useiden vaihtoehtojen joukosta on poimittu aloitusvaiheessa työstettäväksi valikoituneet A ja E, jotka on valmisteluvaiheessa nimetty A ja B siten, että Ve E on jatkossa Ve A ja Ve A, missä tornirakennus sijoittuu keskelle, on Ve B. Kaavakartalle on kirjattu määräyksiä uudisrakennuksen sopeuttamisesta ympäristöön rakennuksiin ja korttelikokonaisuuteen. Lisäksi uudisrakennuksen suunnittelussa tulee kiinnittää erityistä huomiota rakennuksen sijaintiin historiallisesti ja kaupunkikuvallisesti merkittävässä ympäristössä.</i> <i>Kaavaluonnoksessa suojelumääräyksiä ja yleismääräyksiä uudisrakentamista varten.</i> <i>Rautatiesopimus on kirjattu kaavaan.</i>

TIIVISTELMÄ PALAUTTEESTA	VASTINE	TOIMENPITEET
asemien hallittu kehittäminen ja asemaympäristöjen aktiivinen vaaliminen. Kaavahankkeessa tulee huomioida myös Rautatiesopimuksessa määritellyt tavoitteet. Rautatieasemaympäristöä koskien on tehty useita rakennetun ympäristön selvityksiä, joista tärkeimpiä ovat rakennushistoriaselvitykset Tampereen rautatieasema ja eteläinen veturihalli (Savolainen, 2015) sekä siinä annettuja tietoja syventävä Tampereen rautatieasema, henkilöratapiha, eteläinen veturitalli ja Viinikanojan silta (Vahanan rakennusfyysikka Oy / Laurila, 2020). Selvitykset ovat riittävät kaavan tausta-aineistoksi. Veturitallien arvojen säilymisen kannalta avainasemassa on kertovuus, eli rakennuksen kyky viestiä katsojalle sen alkuperäisestä käyttötarkoituksesta ja merkityksestä osana alueen historiaa. Tästä näkökulmasta keskeiseksi on tunnistettu kääntöpöydän ympärille kiertyvä kaarijulkisivu, aukotuksen jäsentelyn säilyttäminen ja alkuperäisten pilttuiden sektorimaisen tilanjäsentelyn hahmotettavuus. Kääntöpöydän rakenteiden säilyneet osat on peitetty kiinteällä puukannella, jonka päälle on sijoitettu Kansiareenaa ja siihen liittyviä tornitaloja kuvaava pienoismalli. Merkityksellistä on myös rakennusten arkkitehtonisten ja rakennusteknisten ominaispiirteiden säilyminen (mm. Laurila 2020, 92–93). Toinen RHS:ssä tunnistettu RKY-alueen keskeinen ominaispiirre on veturitallien ja rautatieaseman sijainti samassa avoimessa kaupunkitilassa ja niiden välinen näkemäyhteys, joka myös nivoutuu alueen kokonaisuuden kertovuuteen. Veturitallit näkyvät hyvin erityisesti laitureille ja Ratapihankadulle, ja eteläinen talli lisäksi etelään Sorin sillan suuntaan. Kokonaisuuden arvojen kannalta tärkein näkymäsuunta on RKY-alueen sisäinen kaupunkitila. Laurilan RHS:een sisältyy kaupunkikuvallisia arvoja erinomaisesti havainnollistava kaaviokuva (Laurila 2020, 96). Pirkanmaan maakuntamuseo painottaa Laurilan sanoin, että rautatieaseman, ratapihan ja veturitallien muodostamaa kokonaisuutta koskevien suojelutavoitteiden tulisi kohdistua siihen, miten niiden keskinäinen suhde kaupunkitilassa saadaan säilymään (autenttisuus), miten asemarakennus ja veturitallit kumpikin hahmotuvat jatkossakin eheinä ja	<i>Molemmat veturitallit kertovat muotokielellään alkuperäisestä käyttötarkoituksesta. Veturitallin muoto luontevasti ohjaa tilasuunnittelua vastaavaan sektorimaiseen jäsentelyyn. Pohjoinen kääntöpöytä on kohteasti esillä. Eteläiseltä kääntöpöydältä poistetaan pienoismallit, korjataan, mitä rakenteesta on jäljellä tai otetaan osaksi sisätilaa kaavaluonnosvaihtoehdon mukaan.</i> <i>Näkemäyhteys on aikojen myötä muuttunut. Uuden tornin sijoittelulla pyritään huomioimaan riittävä näkyvyys. Uusi torni avaa uuden katselukulman kokea ratapihan ympäristöä. Suunnittelualueen kaaviokuvassa korostuu pohjoisen veturitallin ja asemarakennuksen välinen näkemäyhteys, mikä ei muutu. Eteläisen veturitallin näkemäyhteys on osoitettu ratapihan alueelle. Tornirakennuksen sijoittamiselle ei ole useita vaihtoehtoja. Vaihtoehto A säilyttää enemmän näkymiä.</i>	<i>Kirjattu kaavaselostukseen ja huomioitu suunnittelussa.</i> <i>Ohjataan kaavamääräyksiin.</i>

TIIVISTELMÄ PALAUTTEESTA	VASTINE	TOIMENPITEET
tunnistettavina kokonaisuuksina (integriteetti) ja mitkä erityiset piirteet ja ominaisuudet tulee säilyttää kussakin kohteessa (asemarakennus, ratapiha ja laiturit sekä veturitalli) (...) Lisäksi kullakin kohteella on kaupunkitilassa oma roolinsa, jolle olisi annettava tilaa uudisrakenteiden suunnittelussa. Hankkeen aikaisemmassa vaiheessa tutkittiin myös ratkaisua, jossa hotellitorni olisi sijoitettu eteläisen veturitallin eteläpäätyyn. Pirkanmaan maakuntamuseon näkemyksen mukaan tämä sijoittelu olisi ollut veturitallin ja RKY-alueen arvojen kannalta paras ratkaisu, sillä se olisi peittänyt veturitallin päätyjulkisivun, muttei tärkeintä kaarijulkisivua. Suunnittelun edetessä on kuitenkin käynyt ilmi, että maanalaisen asemakaavan 8670 mukainen maanalaisen pysäköintilaitoksen ajotunneli suojavyöhykkeineen tulisi sijaitsemaan liian lähellä tätä sijaintia. Kumpaankin nyt tutkittavaan vaihtoehtoon sisältyy kevyenliikenteen kulkuyhteys Åkerlundinkadun pohjoispuolelta tulevalle Pohjoiskannelle. Pirkanmaan maakuntamuseo toteaa, että yhteys tulisi sijoittaa kadun eteläpuolelle, jottei veturitallin päädyn välittömään läheisyyteen muodostu näkymäestettä etelästä tarkasteltuna. Tämä on tärkeää, jottei valtakunnallisesti arvokkaan rakennuskohteen ja samalla koko RKYalueen kaupunkikuvallinen merkitys heikkene tärkeästä katselusuunnasta. Pirkanmaan maakuntamuseo painottaa, että kaavahankkeessa tulee panna huolelliseen ja analyttiseen rakennettuun ympäristöön ja maisemaan kohdistuvien vaikutusten arviointiin. Hankkeen yhteydessä toteutetaan kaupunkikuvallinen korkean rakentamisen hankearviointi, mitä museo pitää myönteisenä. Maakuntamuseo korostaa kuitenkin, että erityisen tärkeää on analysoida huolellisesti myös eteläiseen veturitalliin ja huoltotorniin kohdistuvat sekä kaupunkikuvassa maantasolla tapahtuvat muutokset suhteessa selvityksiin ja niissä todettuihin ominaispiirteisiin ja arvoihin sekä rakennussuojelun tason muutokset suhteessa voimassa olevaan asemakaavaan. Arkeologisen kulttuuriperinnön osalta maakuntamuseolla ei ole hankkeesta huomautettavaa.	<i>Myös eteläinen veturitalli saa uutta elämää hotellitoimintojen osana ja näin tulee tunnetuksi ja tutustuttavaksi. Veturitallit ovat jo nyt erotettuja toisistaan niin konttorirakennuksella kuin olevan hotellin tiloilla. Kaavamuutos mahdollistaa molempien veturitallien olevan samaa kokonaisuutta ja näin osa mennyttä historiaa ja myös uutta.</i> <i>Liikenneselvityksen mukaisesti kulkuyhteys on siirretty Åkerlundinkadun eteläpuolelle.</i> <i>Kaavaluonnoksia työstetään yhteisesti myös työpalaverien avulla, jotta löydetään paras tapa vaalia arvokasta historiaa, rakennuksia ja aluetta.</i>	<i>Ohjataan kaavamääräyksiin.</i>

TIIVISTELMÄ PALAUTTEESTA	VASTINE	TOIMENPITEET
Kaavaluonnos valmisteluaineistoinen tulee toimittaa Pirkanmaan maakuntamuseolle lausuntoa varten.		<i>Asemakaavaluonnos toimitetaan maakuntamuseolle lausuntoa varten. Kaavaluonnosten nähtävilläoloaikaina pidetään viran- omaisneuvottelu.</i>
Pirkanmaan liitto Pirkanmaan liitto pitää tärkeänä, että Tampereen asemaympäristön kaupunkikuvallisen yhtenäisyyden ja alueellisen eheyden varmistamiseksi käydään tiivistä vuoropuhelua Ratapihankatu 45 korttelialueen uuden tornihotellikonaisuuden sekä Pohjoiskannan suunnittelusta vastaavien tahojen kesken. Tarvetta yhteensovittamiselle syntyy myös molempia asemakaavoja yhdistävän kävelysillan suunnitteluratkaisun löytämisessä. Pirkanmaan liitto ei anna erillistä viranhaltijapäätöstä nyt nähtäville asetetusta kaava-aineistosta.	<i>Kaupunki käy tiivistä vuoropuhelua hankkeiden välillä.</i>	<i>Asemakaavaluonnos toimitetaan Pirkanmaan liitolle lausuntoa varten. Kaavaluonnosten nähtävilläoloaikaina pidetään viran- omaisneuvottelu.</i>
Tampereen sähköverkko Uuden tornirakennuksen vuoksi Sähköverkolla on tarve muuntamolle tontilla.		<i>Kaavaluonnoksiin on kirjattu muuntamon sijoittaminen tontille.</i>
Ympäristönsuojelu Kohde sijaitsee rautatien runkomelun riskivyöhykkeen lisäksi myös rautatien tärinäriskivyöhykkeellä, mikä tulee mainita OASissa. Rautatien läheisyyden aiheuttamat häiriöt ja riskit on otettava suunnittelussa erityisesti huomioon. Aikaisemmin mainittujen selvitystarpeiden lisäksi kaavatyön yhteydessä on syytä selvittää henkilöratapihan poikki kulkevien vaarallisten aineiden kuljetusten riskit (VAK-analyysi). Viitesuunnitelmissa tulee ottaa huomioon lintuturvallinen rakentaminen ja kaupunkivihreää tulee lisätä esim. radanvarsille tyypillisen ketokasvillisuuden muodossa.	<i>OAS:ssa on mainittu myös tärinäselvityksen tarve. Kaavaluonnoksessa on huomioitu ympäristöhäiriöiltä suojautuminen. Alueelle on tehty VAK-analyysi, jonka mukaan ei ole tarvetta erityistoimenpiteille kaavoittajan toimesta. Analyysi ei ole julkinen.</i>	<i>Kaavan yleismääräyksellä ohjataan ympäristöhäiriöiltä suojautumiseen melu-, tärinä- ja runkomeluselvityksen mukaisesti sekä lintuturvallisuutta. Asemakaavan ohella rakentamista ohjataan myös muun voimassa olevan lainsäädännön ja kaupungin omien rakentamismääräysten avulla, joiden sisältöä ei ole kaavamääräysten muodossa tarpeen kerrata</i>

TIIVISTELMÄ PALAUTTEESTA	VASTINE	TOIMENPITEET
Terveydensuojelu Tässä kohtaa suunnittelua ei terveydensuojelulla ole asemakaavaan kommentoitavaa. - OAS:ssa mainittuja otsikon Selvitykset ja Suunnitelmat alla olevia tiedostoja ei ollut nähtävissä, joten niihin ei voida ottaa kantaa. - Kun hanke etenee, tulee saada varmuus, että runkomelu, haitta-aineiden määrät sekä vanhojen ns. uusiokäyttöön tulevien rakennusten kunto selvitetään.	<i>Toimitetaan aineisto.</i>	<i>Toimitetaan selvityksiä kokousmateriaalien yhteydessä.</i>
Yksityishenkilö Jos tornihotellin yhteyteen rakennetaan toinen torniosa, tulee näiden kahden torniosan muodostaa selkeä yhtenäinen kokonaisuus, minkä taivonitteen saavuttamiseksi olisi eduksi käyttää samaa suunnittelijaa. Yksi vaihtoehto olisi, että tornit olisivat ulkoiselta muodoltaan käytännössä identtiset, vaikka uusi torni olisikin nykyistä tornia vaaleampi. Esimerkiksi Helsingin Kalasataman tornit ovat kauas näkyvä maamerkki, mutta kaupunkikuvallisesti ei torneista ole onnistuttu luomaan riittävän yhtenäistä kokonaisuutta, Korkea rakentaminen, kuten nyt Tampereelle suunniteltava hotellitorni, muovaa väistämättä kaupunkikuvaa huomattavan laajalla alueella. Yksityishenkilö Tullin alueen palveluiden ja kaupallisen elinvoiman kehittymisen kannalta on tärkeää, että sujuvat kulkuyhteydet varmistetaan kehitettävästä korttelialueesta myös Tullintorille eikä pelkästään Åkerlundinkadulle ja Ratapihankadulle. Tampereen Tullintorin asiakasvirrat tulee ohjata mahdollisimman suoraa reittiä kannelle ja sitä kautta luoda mahdollisimman suora reittiyhteys kaupungin keskustaan radan toiselle puolelle.	<i>Kaavan valmistelussa on tutkittu ratkaisuja ja arvioitu vaikutuksia tornirakennuksen sijoittamiseksi tontille. Kaupunkikuvallista tarkastelua on tehty huomioiden alueen nykyinen ja myös suunnitteilla oleva rakennuskanta. Kaavan liikenneselvityksessä. Asemakorttelien ja ratapihan alueen muidenkin hankkeiden valmistelussa huomioidaan asiakasvirtojen ja mahdollisimman hyvien kulkuyhteyksien kehittäminen. Kaavaratkaisua on kehitetty eteenpäin selvitysten ja kaavapalautteen pohjalta ja kaupungin asiantuntijoiden sekä viranomaisten ohjauksessa. Viitesuunnitelma havainnollistaa yhtä kaavan toteutustapaa. Selvitysaineisto on kaavan liitteinä.</i>	<i>Kaavaluonnokset on valmisteltu ja ne kuulutetaan nähtäville. Kaavakartalle on kirjattu määräyksiä uudisrakennuksen sopeuttamisesta ympäröiviin rakennuksiin ja korttelikokonaisuuteen. Lisäksi uudisrakennuksen suunnittelussa tulee kiinnittää erityistä huomiota rakennuksen sijaintiin historiallisesti ja kaupunkikuvallisesti merkittävässä ympäristössä.</i>
Tampereen seudun polkupyöräilijät RY Tampereen seudun polkupyöräilijät ry ilmoittautuu osalliseksi.	<i>Suunnittelualue rajautuu Ratapihankadulle ja Åkerlundinkadulle. Itäpuolella suunnittelualueella on pysäköintilaitos, jonne suoraa yhteyttä ei ole.</i>	<i>Tampereen seudun polkupyöräilijät on lisätty OAS:aan osalliseksi.</i>

TIIVISTELMÄ PALAUTTEESTA	VASTINE	TOIMENPITEET
Yhdistyksemme huomauttaa, että radan toiselle puolelle siirtyminen pyöräillen tulisi olla tässä kohtaa paitsi mahdollista, myös helppoa ja sujuvaa. Valmisteluaineistossa ei ole esitetty sellaista ratkaisua, joka mahdollistaisi sujuvan pyöräilyn radan toiselle puolelle. Pyöräiliikenteen ta-voiteverkossa on esitetty tähän kohtaan paikallisreitti. Mielestämme juuri tämän solmukohdan kehittäminen pyöräiliikenteen osalta olisi hyvin tärkeää. Näemme, että tässä kohtaa paras ratkaisu olisi tunneli junaradan ali. Kaavassa tulisikin mielestämme mahdollistaa tunnelin kehittäminen. Huomautamme myös, että osallistumis- ja arviointisuunnitelmassa ei ole mainintaa Ratapihankadun pyöräilyn pääreitistä. Kaavoituksessa on huomioitava pääreitin tilantarve ja pyöräilyn edellytysten turvaaminen. Lopuksi huomautamme vielä valmisteluaineistossa esitetyn huolto-taskun vaarallisuudesta. Esitetty malli pakottaisi raskaan ajoneuvon kul-jettajan peruuttamaan pyörätien yli päästäkseen huoltotaskuun. Ko-emme järjestelyn erittäin vaaralliseksi, ja pyydämme ettei huoltoa to-teutettaisi tällä tavalla. Yleisesti ottaen huoltotaskun periaate on kuiten-kin hyvä, sillä se pitäisi huoltoautot mahdollisesti poissa pyörätieltä.	<i>Esitetty kulkuyhteys radan yli kan-nelle on yleiskaavan mukaisesti osoi-tettu jalankululle, sillä yhteys johtaa kannelle, missä ei ole pyöräilyä.</i> <i>Ratapihan alittavaa tunneliratkaisua ja pyöräilyn mahdollistavaa ramppia on tutkittu aiemmin. Ne eivät ole mahdollisia niin tilan puutteen kuin muodostuvien kustannusten vuoksi. Suunnitelmissa oleva kansirakenne on varattu jalankululle.</i> <i>Kaavan liikenneselvityksessä on huo-mioitu pyöräily Ratapihankadulla. Huoltotaskulle ei ole mitään muuta mahdollista paikkaa kiinteistöllä. Huoltotaskuun peruuttaminen edel-lyttää normaalia varovaisuutta. Tur-vallisuuteen kiinnitetään huomiota valoin ja peilein. Myös kunkin kulki-jan tulee noudattaa tilanteeseen so-pivaa nopeutta ja varovaisuutta.</i>	
Väylä <u>Raideliikenteen melu, runkomelu ja tärinä</u> Väylävirasto edellyttää, että kaavoitettaessa alueita radan läheisyydessä on otettava huomioon mahdolliset junaliikenteen aiheuttamat melu-, runkomelu- ja tärinähaitat. Melun- ja tärinäntorjunnassa tulee kiinnittää erityistä huomiota haittojen ennaltaehkäisyyn toimintojen sijoitusrat-kaisuista päätettäessä. Kaavatyön yhteydessä tulee laatia riittävät selvi-tykset melun ja tärinän leviämisestä ja osoittaa niiden pohjalta tarvitta-vat kaavamääräykset haittojen torjumiseksi.	<i>Selvitykset melusta, tärinästä ja run-komelusta on laadittu.</i>	<i>Tarvittavat kaavamääräykset on kirjattu kaavaluon-noksiin.</i>

TIIVISTELMÄ PALAUTTEESTA	VASTINE	TOIMENPITEET
Väylävirasto muistuttaa, että melun- ja värinäntorjuntavastuun periaatteenä on vastuun kuuluminen sille taholle, jonka suunnittelemista toimenpiteistä melun- ja värinäntorjuntatarve syntyy. Näin ollen Väylävirasto ei osallistu uuden maankäytön johdosta aiheutuviin mahdollisiin melun- ja värinäntorjunnan kustannuksiin.		